

Dělník Fousek popírá tvrzení, jakoby dělnictvo bylo rozeštváno, neboť všichni dělníci svorně hájili budou zásady sociální demokracie až do posledních sil. (Výborně!) Dělník Lanbauer přimlouvá se, aby snaha ku shodě vedla se způsobem čestným. Dělník Koerber pravil, že dělnické hnutí je již v koncích. (Odpor.) Vůdceové prý nezavinili těch různých. Mladí lidé, které vůdceové dělnictva vchovali, nezachovali se k nim dobře. (Hlasy: toho také zasloužili!) Není to dle zásad sociální demokracie, pravil dále, když strana internacionální smír zkrátka diktuje slovy: podrobte se nám a pak bude smír! K bojům nedejde, poněvadž už omrzely. Není pravda, že venkov smíru nepřije. Venkovské dělnictvo zejména trpce nese tíhu této rozmíšky. Kterí smír zmaří, ty stihnouť musí kletba. Nechme věc vyvinouti se, jak se vyvine, stranu národní nebude tížiti svědomí, že překazila snahy po smíru. Dělník Kalý má za to, že smíření není zapotřebí, poněvadž dělnictvo je smířeno. Dělník Sturz snažil se dokazovati, že snaha dělnické strany národní po shodě není poctivá. Rozmíšku zavinila prý strana národní. Obviňuje p. Sedmidubského, že před založením časopisu "Obrana" šel na policii prosit o radu. (Ohlušující hřmot a hlučné volání: "Vyhoďte ho ven, je tam v zadu!") Předseda teprve po dlouhé chvíli zjednal pokoj.)

Řečník prudce útočil na stranu národní a svobodomyšlné časopisectvo za stálého hluku. Lituje, že došlo ku obžalobám na lývalé vůdce dělnictva, jež běže v ochranu. V příčině dělníka Hájka pravil, že na svůj časopis sebral peníze, ale neodvedl jich. (Bohulivý souhlas.) Strana národní je prý velkým nepřítelem dělnictva, neboť prý donucuje a sbírá příspěvky na ubíjení strany mezinárodní. Co nejrozhodněji vyslovuje se pak proti jakémukoli návrhu na smíření se strany druhé učiněnému. Dělník Dědic prohlašoval, že slova jeho "prý s národností" nebyla správně pochopena.

Dělník Hájek vzhledem ku četným útokům žádal, aby mu bylo dovoleno na místo 10 minut mluvit aspoň půl hodiny, aby se obhánil. Když shromáždění proti tomu povstalo, vzdal se slova a slíbil, že obhájí na jiném místě. Návrh dělníka Sturze na zamítnutí nabízeného smíru byl na to většinou hlasů přijat. Pro návrh pozvedlo se jen několik rukou. Pro pokročilou dobu schůze ukončena.

CHICAGO.

František Opava zastřelen tajným policistou Valentínem.

V neděli v noci krátce před 10 $\frac{1}{2}$ hod. tajný policista G. Valentine zastřelil 26letého Františka Opavu na západní Harrison ulici, mezi Marshallfield a Ashland ave. Policista se vymlouvá, že pozoroval v naznačený čas 2 muže, kteří se na Harrison ulici rozbíhali a ko-

nečně i vešli do dvorku jednoho domku, načež když za chvíli vyšli, odebrali se na dvůr druhého domku, nahlížeje do oken. Policistovi prý se zdálo tito dva muži podezřelí a proto pospíšil za nimi a zastavil jednoho z nich — Opavu — a tázal prý se jej, co v těch místech pohledává. Dostal ale nějakou nesrozumitelnou odpověď a když prý mu sdělil, že je tajným policistou, obdržel prý ránu do obličeje, načež se neznámý dal na útěk. Policista vytáhl revolver, střelil a ubohý Opava skácel se k zemi, jsa trefen do středu zad. Když nebožák donesen byl do blízké lékárny, byla konstatována již jen jeho smrt, načež dopravena mrtvola ihned do okresní márnice.

Celé vyprávění nelidského policisty není nic jiného, než pásmo bídné a utrhané lži. Bídnák ten lže, když praví, že Opava nahlížel do oken cizích domů s nějakým mužem, snad za účelem podezřelým. Opava bydlel u p. Karla Hockra č. 756 Allport ulice a požívá v celém sousedství a u všech svých známých té nejlepší pověstí, jaké může požívati jen člověk pořádný a dokonatý.

V neděli odpoledne přišly na návštěvu k Hockrovým dvě sestry p. Hockrové, Alžběta a Anežka Švehlová, jakož i jistá Krbcová, které jsou zaměstnány v presbiteriánském hospitéle na rohu Congress a Wood ulice. Opava měl známost s Alžbětou a proto když večer po 9. hodině děvčata chystala se k domovu, nabídl se Opava, že je doprovodí, což učinil i bratr Hockrův, Václav. Na rohu Ashland ave. a 16. ulice Václav Hockr se vrátil, anž časné ráno chodí do práce a ostatně Opava se nabídl, že sám všechny domů doprovodí. Na Hermitage ave. a Harrison ulici se děvčata s Opavou rozloučila, načež Opava ubíral se po Harrison ulici k domovu.

Dle všeho mezi Marshallfield a Ashland ave. pooděšel Opava na stranu z jakési příčiny, což když viděl tajný policista Valentine, tázal se jej asi co tam pohledává. Opava, který je zde v Americe teprve asi 2 roky, nerozuměl oč běží a boje se nejspíše, že padl do rukou nějakému lupiči, anž policista byl v civilním obleku, dal se na útěk.

Ba skutečně že bylo by pro Opavu lépe, kdyby se domněnka jeho splnila, neboť v Chicagu je lépe padnouti do rukou lupičů, než mnohdy do rukou tak zvaných oklakovaných zastanců pořádku—obzvláště když jich mají několik v hlavě. Ubožák na útěku byv zasazen kuř z revolveru policistova, brzo skončil.

A co stalo se nyní; bídný vrah nejen že oloupil nebožehého Opavu o život, nýbrž on hledí jej svými výpověďmi oloupiti i o čest, on chce svými výpověďmi uvrhnouti v zoufalství staříčkého otce Opavova, který dlí v Čechách, při vzpomínce, že syn jeho zastřelen byl v Americe při lupičství.

Neslýchané toto darebáctví se bídnému vrahu podařiti nesmí, on musí být pohnán k zodpovídání, an v Opavovi uražen byl i celý národ náš; o to by se měly povolané kruhy zasaditi a hlavně apelujem na našeho radního p. Löfflera, který bude zajisté konati svou povinnost. Opava byl chud a nemá tu blízkých krevních přátel, již by se této záležitosti energicky uchopili, a proto je to povinnost české veřejnosti, by se o čest nebožehého zastala.

Inquest bude odbývána dnes odpoledne v okresní márnici a sice dle nařízení koronera Herze co možno v tajnosti a proto ti občané, již mohou dosvědčiti bezúhonnost a mravný život zavraždě-

ného Opavy, necht v zájmu lidskosti při inquestu své svědectví odevzdají. Jsme přesvědčeni, že i silný spolek Českoslovanských vysloužilců maršálek Radecký, ku kterému zavražděný patřil, povinnost svou vykoná a kamaráda svého se zastane.

Opava byl 26 roků stár, svobodný a bydlel u p. Karla Hockra č. 756 Allport ul. Přistěhoval se do Chicaga před 2 roky z Hlyboče u Strakonice. Byl vyučený kolář, ale zde pracoval v dřevních ohradách a v posledním čase ve slévárně na rohu 35. a Buttler ulice. Veškerí sousedé, najmě pp. Jos. Váňa, Karel Chochol, Smaha a Aug. Zach, chválí mírnou a milou povahu Opavu, jakož i členové spolku vysloužilců mají pro svého nešťastného kamaráda ta nejupřímnější slova chvály.

Alžběta Švehlova, již včera objevila se v okresní márnici a užívši mrtvolu svého ženicha, žalem div neomdlela a dosvědčila, co my již hořeji jsme tvrdili. To samé potvrdili pp. J. Váňa a Karel Hocker z č. 756 Allport ul., čímž prokázali cti zavražděného velikou službu, neboť veškeré dnešní anglické noviny objasňují celý případ ve světle pravdy.

Nová okresní rada.

Bývalý radní Dvořák bude klerkem porotního soudu.

V sobotu večer odbývala nově sestavená okresní rada tajnou konferenci, ve které bylo uzavřeno, zvoliti Daniela Roota za předsedu výboru pro veřejnou službu a Martina Emericha za předsedu finančního výboru. Oba republikáné, Cool a Struckman, jakož i demokraté Coyl a Clarke doplní členy finančního výboru. Výbor pro cesty a mosty sestávali budu z Byrne-a co předsedy, O'Conella a Hoffmana. Ebertshäuser stane se nejspíše předsedou stavebního výboru a O'Connell pro blázince.

Obsazení úřadů bude ustanoveno teprve dnes v konferenci komisařů s vůdci demokratické strany. M. Hyland obdrží místo superintendenta pro veřejné služby; bývalý radní Frant. Dvořák místo porotního klerka.

Nově zvolení komisaři obdrží zítra své certifikaty.

Hlasovací právo žen před sto lety.

V posledním čase všeobecně bylo tvrzeno, že v tomto roce poprvé ženy připuštěny byly k osudí volebnímu, aby cdezdaly hlas svůj pro presidenta svého srdce. Jest ovšem pravdou, že ve Wyomingu ženy ponejprv hlasovaly při volbě národní a že podobný případ v největším čase není zaznamenán.

Ale z dřívější doby jest zmínka o hlasovacím právu žen při volbě presidentské a sice v New Jersey. Tam vydán byl dne 2. července 1776 ústavní zákon, jímž uděluje se hlasovací právo všem obyvateľům, kteří vládnu jméním v ceně nejméně 50 liber šterlinků a aspoň 12 měsíců před volbou v okresu bydlili.

Pokud možno vyzkonmati, nepoužily ženy svého práva a zdá se, že příčinou toho byla nejasnost zákona, který pravil sice, že hlasovací právo mají všichni obyvatelé, avšak nepřidal bez rozdílu pohlaví, což činilo celý zákon nejasným. Až

teprve při revisi ústavy v r. 1790 bylo zřejmé vytknuto, že hlasovací právo má každý obyvatel 'on i ona.' Tato slova byla též v nově, r. 1797 přijaté ústavě, podržena, přece se však zdá, že ženští občané new-jerseyského státu až do tohoto roku práva svého nepoužili. Teprve na podzim zmíněného roku byl v Elizabethtownu v okresu Essex učiněn pokus. prosaditi volbu jednoho kandidáta do zákonodárského sboru tím, že v posledním okamžiku bylo přivedeno k volebnímu osudí asi 75 žen, aby své hlasy pro něho odevzdaly. Kandidát však vzdor všemu namáhání propadl a časopisy přinesly dlouhé posměšné články o nezdařeném pokusu. Všeobecně se odsuzovalo počínání těchto žen a označovalo se v největším stupni za neslušné.

Vzdor tomu účastnily se ženy v New-Jersey presidentské volby v r. 1800, kdy proti sobě stáli jako kandidáti Adams a Jefferson, ve velkém počtu. Od tohoto času přibývalo ustavičně účastenství ženského pohlaví ve volebním boji a podporováno bylo liberálním výkladem zmíněného zákona. Nejprve vykládal se dotýčný odstavec ústavy, že hlasovací právo mají jen ženy nevdané, samostatné, brzy však bylo usneseno, že ke hlasování oprávněny jsou všechny ženy ať vdané či svobodné, ať bílé či barevné, vlastní-li předeřpané jmění a jsou-li nejméně 18 roků staré. Avšak takovéto rozšíření hlasovacího práva ukázalo se v brzku nemožným. Ženy osvědčily se úplně nevhodnými práva tohoto a r. 1807 přijat byl zákon, kterým příkřuto bylo právo hlasovací jediné občanům mužského pohlaví.

Jest zajímavé, že první popud k tomuto kroku vyšel z okresu Essex, kde ženy nejprve k volebnímu osudí byly připuštěny. Tam byla totiž v únoru r. 1805 odbývána volba, aby bylo rozhodnuto, kde zřízeny býti mají nové okresní budovy. Boj byl neobyčejně tuhý a rozličné strany namáhaly se všemožně, aby vítězství pro sebe dosáhly. Když se přiblížil volební den, tvrdilo skorem každé dospělé ženské stvoření v okresu, že má potřebné stáří a jmění v ceně pade-áti liber šterlingů, ačkoliv jen nepatrná část mohla to dokázati. A na tom nebylo ještě dosti: Zástupy žen hlasovaly ve volební den několikráte a klamaly úředníky volebního, že měnily své šaty a hlas svůj vícekrát odevzdaly. Volební úředníci byli se ženskými voliteli ve spolku a nechali je hlasovati, ko ikrátě chtěly. Zdá se, že ženy s předeřpanou přísahou nebraly to na velkou váhu. To zavdalo zákonodárnému sboru příčinu, že volbu zrušil a když zavedeno bylo vyšetřování, jehož výsledky byly pro ženy velice nepříznivé, odvolán byl též zákon o hlasovacím právu žen.

"Týdenní Hlasatel"

pouze za \$2.00 na celý rok.